

Mikulski, Zdzisław

"Kurzbiographien Hydraulik und Wasserbau. Persönlichkeiten aus dem deutschsprachigen Raum", P.-G. Franke, A. Kleinschroth, München 1991 :
[recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 37/2, 231-232

1992

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

P.-G. Franke, A. Kleinschroth: *Kurzbiographien Hydraulik und Wasserbau. Persönlichkeiten aus dem deutschsprachigen Raum.* Karl M. Lipp Verlag, München 1991; ss. 685, ilustr.

Literatura biograficzna z zakresu zagadnień wodnych wzbogaciła się o cenne, acz wydane skromnie, dzieło profesorów Politechniki Monachijskiej, bogato ilustrowane podobiznami uczonych i specjalistów. Jest to książkowe wydanie zbioru biografii, które ukazały się w 1987 r. w wydawnictwie ciągłym z zakresu hydrauliki i hydrologii tejże politechniki. Ze względu na ograniczony zasięg wydawnictwa politechnicznego, dostępnego w zasadzie jedynie w drodze wymiany, a zarazem szeroki oddźwięk tego opracowania, zdecydowano się na wydanie drukiem całego zbioru. Ogrom pracy biograficznej skłonił autorów do ograniczenia się jedynie do obszaru niemieckojęzycznego (Niemcy, Austria, Szwajcaria). Autorzy sądzą, że podobne wydawnictwa mogły by powstać w innych obszarach językowych.

Całość ujęto chronologicznie, poczynając niemal od XIV w., aż po lata dwudzieste XX w. Każdy biogram zajmuje jedną stronę, składa się ze zwięzłego życiorysu, z uwzględnieniem ważniejszych dokonań; w osobnym akapicie podano krótko charakterystykę postaci i osiągnięć. Większość biogramów zaopatrzone w podobizny z podaniem imion i nazwiska oraz okresu życia. W każdym biogramie podano odnośniki do literatury, której bogaty zestaw (665 pozycji) załączono na końcu. Ponadto zamieszczono imienne wykazy nazwisk — w porządku chronologicznym oraz alfabetycznym.

Autorzy nie podają bliżej kryterium doboru biogramów; były one przez nich gromadzone już od wielu lat. Pewnym kryterium było istnienie wspomnień pośmiertnych w prasie fachowej, a także był to materiał przedstawiany na trzech otwartych seminariach pt. *Historyczny rozwój gospodarki wodnej i budownictwa wodnego w Bawarii*, w latach 1981, 1983 i 1986, zebrany przez trzy katedry wodne Politechniki Monachijskiej oraz Bawarski Urząd Gospodarki Wodnej. Trudno przeto określić stopień „wyczerpania” biograficznego tego opracowania.

Nas interesują oczywiście istniejące w tym wydawnictwie „polonica”. Otóż zamieszczono tu biogramy dwóch Polaków, nie wymieniając jednoznacznie ich narodowości: inż. Romualda Iszkowskiego (1848-1904), który ukończył studia w Wiedniu, tam pracował i zmarł, oraz prof. Gabriela Narutowicza (1865-1922), o którym wspomniano, iż w 1920 r. wyjechał do Polski, gdzie był początkowo Ministrem Robót Publicznych, a następnie Prezydentem RP, na którego dokonano zamachu.

Ogółem zamieszczono ponad 300 biogramów, z czego ponad połowę stanowi wiek XIX. Przypomnijmy, iż staraniem Naczelnej Organizacji Technicznej w Warszawie podjęto ostatnio wydawanie *Słownika Biograficznego Techników Polskich*, o czym donosiliśmy niedawno na łamach „Kwartalnika”¹.

Zdzisław Mikulski
(Warszawa)

Władysław Matlakowski, *Wspomnienia z życia przeszłego i teraźniejszego (1850-1895)*. Z rękopisu do druku przygotował, przedmową i komentarzem opatrzył Janusz Kapuścik. Wrocław 1991, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, ss. 504, ilustr.

Wśród ineditów Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie znajduje się rękopis, oczekujących blisko sto lat na opublikowanie, obszernych *Wspomnień z życia przeszłego i teraźniejszego* znanego chirurga — Władysława Matlakowskiego. Z bibliotecznego spokojnego bytowania wydobył rękopiśmienne zapiski warszawskiego medyka dyrektor lekarskiej ksiąźnicy, polonista, bibliotekoznawca i bibliograf — Janusz Kapuścik, dedykując je pamięci Stanisława Konopki — założyciela GBL-u.

Wspomnienia, obejmujące kilka dziesiątków lat utalentowanego chirurga, przyrodnika, dociekliwego badacza folkloru i wybitnego Polaka, poprzedził Wydawca przedmową wprowadzającą zarówno w dziwne koleje losu samego pamiętnika, jak i opisującą w sposób wyczerpujący ciekawe *curriculum vitae* ich autora. Obszerny, piękny literacko tekst,

1 *Słownik Biograficzny Techników Polskich*. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, XXXVI, 2, 1991, s. 163.